

Protokoll, hållet vid Sundsvalls Skolläroreförenings sammanträde - den 26 Sept. 1884.

S.d. Närvarande voro lärarna Gvarnström, Hamrin, Nordberg, Edvall, Hall, Hageltom, Lundström och Hasselkahn; lärarne Palmqvist, Vänberg och Nyström samt af skolrådledarnöterna kyrkoherden Boström och hussor Tengström.

Föreningens ordf., Skoll. P. S. Vänberg, öppnade mötet med en, hälsande de närvarande medlemmarna välkomna och lyfte frid öfver mötets förhandlingar.

Läraren, fröken Gvarnström, som den 25 sistl. april utsågs att undervisa, gaf nu lektion i bibl. historien öfver ämnet; Josef och hans bröder, afseende lektionen att på småskolans lägre stadium bibringa barnungarna kännedom om de bibliska berättelserna.

Protokollet från föregående sammanträde upplästes och godkändes, hvarefter, sedan kassamännens redovisning blifvit mötets deltagare delgifven, ordföranden uppläste följande

Berättelse

Öfver föreningens verksamhet under det tillryggelagda arbetsåret:

Sundsvalls Skolläroreförening, som bildades och antog stadgar den 19 sistl. Oktober, har under arbetsåret haft 5 sammanträden, nämligen den 7 dec, 25 januari, 28 febr., 28 mars och 25 april, hvaraf dock sammanträdet för den 7 dec. fortvåtes och afslöts den 14 i s. m. Vid dessa sammanträden hafva lektioner hållits af Skolläroren J. O. Vallin, innehållsutredning, lärarin Anna Nordberg, katekisation öfver tredje budet, Hulda Hamrin, subtraktion i hela tal, frökn. Hagglund, landskapsöfverstyrelsens Ostergötlands geografi och af fru Hall öfver andradragten och dess verktyg.

Under arbetsåret hafva tvänne föredrag hållits,

vänligen den 28 febr. af rektor Söderbaum om den första undervisningen i geografi och den 25 april af Skollärare Nyström om ett besök i Falu grufva.

Af måttkeln framgår att 20 medlemmar inbetalt den reglementerade årsavgiften i En kr och utgifterna hafva uppgått till Tio kr, hvarken kassans behållning denna dag utgör Tio kronor.

Den 25 april ingåfvro tvänne af föreningens medlemmar, Skoll. J. O. Vallin och lärarinnan Ottna Bastrom, skriftlig anmälan om sitt utträde ur föreningen, hvilket förhållande styrelsen endast i förtigående velat omnämna.

Den 12 dec. anmodades styrelsen att till skolrådet ingifva med vördsam anhållan, det skolrådet täcktes anordna ett bibliotek för folkskolans lärare och lärarinnor och om så lämpligt kunde synas, äfven för de äldre af skolans barnjungar, hvilket uppdrag styrelsen fullgjort; och, med kannedom om skolrådets varmhyertade nitalskan för vårt folkskoleväsendes utveckling, är det att hoppas, det föreningens gjorda anhållan kommer att beaktas.

Vid föreningens sista sammanträde den 25 april tillsattes tvänne komiteer, hvaraf den ena hade att uppgöra förslag på och till skolrådet ingifva anhållan om anskaffande af åtkämlig läskänningmateriel för undervisning i naturkunskhet, och den andra komiteen hade till uppgift att granska nu i bokhandeln tillgängliga läroböcker i åtkämliga af folkskolans läroböcker för att möjligen utbyta en del af de nu använda mot andra, som vore mera lämpliga. Båda komiteerna hafva verkat sina uppdrag och då vi hoppas, att resultatet är känt för de föreningsmedlemmar, som det närmast rör, anse vi afverlödigt att orda derom.

Af det anförda framgår nogsamnt, att föreningen icke har att punka med lysande bragder under sitt förste arbete, men så var ju icke heller detta syftet vid dess bildande, utan det egentliga ändamålet lifva och vidmakta.

hålla medlemmarnes intresse för skolan. Huru föreningen lyckats i denna sin egentliga uppgift, tillhör icke oss att döma.

Man har icke utan skäl sagt, att vår tid är föreningsarnes. Det gifves snart sagt intet yrke, intellktuellt eller induktivt, hwars utförare icke funnit behofvet af att sluta sig tillsammans och tillgodogöra sig, den ene, den andres erfarenheter. Så torde dock hafva kändt detta behof starkare, lärarne i de olika uppfostringsanstalterna, för så vitt dessa lärare fattat riktigheten af sin kunsk., och bland dessa uppfostrare hafva helt säkert folkskolans lärare icke minst erfart behofvet af en sammanslutning.

Den som icke följer med tiden, skall ganska snart göra den ledsamma upptäckten, att tiden, den rastlösa tiden lupit honom ur händerna och hunnit en god stycke framom honom. Yrvaken famlar han då omkring, osäker om vägen till det mål, det han en gång ville komma. Detta gäller mera om dem, som hafva följt bildningen sig anförtrödd, än om någon annan; och den lärare eller lärarenna, som icke inser sig hafva någonting att lära, får ganska säkert svårt att fylla sin plats i ledet.

På samma gång styrelsen hemtar sitt tack till alla, som med intresse omfatta föreningens angelägenheter, för den härmed uttrycka den förhoppningen, att samma lifaktighet i ökad mått må komma föreningen till det under det ingångna arbetsåret.

Styrelsen.

På derom af ordföranden framställd proposition beviljades åt styrelsen och kassamannen ansvarsfrihet för förvaltningen under det förflyttna arbetsåret.

Lärarinnan Auguste Edvén utsågs att undervisa vid nästkommande sammankommande.

Sin styrelse utsågs genom öppen omröstning J. F. Vinberg ordf. Joh. Nyström v. ordf., båda ordförande och lärarinnan fröken Augusta Hasselholm sekreterare, hvilka å sin sida återvalde E. P. Palmquist såsom föreningens kassamann.

På grund af föreningens den den 28 sept. mars
fattade beslut att samtala om lämpligaste tillväga-
gåendet vid undervisning i det äldre, hvarur lektionen
hållas, framställdes nu till föreningens besvarande:

"Huru bör undervisning i bibliska historien lämp-
ligast meddelas?"

Kypholherden J. O. Bostrom, som först hade ordet,
anförde bland annat, att man vid undervisningen måste
göra klart för sig på hvilken ståndpunkt lärjungarne
befunnit sig och att undervisningen rätta sig därefter. På
annat sätt måste af undervisaren användas i småskol-
lan, än hvad som kan och bör användas på skolans högre
stadium. På det lägre stadiet vore bibliska föreläsningar så-
deles att rekommenderas, dels såsom inledning till berättel-
telsen och dels att fästa i minnet berättelsen om förelä-
sningen. Genom dylika åtskådning toges afven barnens
fantasi i anspråk. Förordade i öfrigt ett urval
af berättelser och såsom alldeles nödvändigt, att icke
beträkta bibliska historien såsom en berättelse blott om
något som inträffat någonstädes i världen, och som
barnet endast borde minnas, utan bör lärjungaren här
känna sig stå på helig mark och deraf hämta någon-
ting afven för hjärtat och sinnet.

Kyström trodde att någon älsklig, samman-
hängande eller afuestrufund verkligt välsignelsebringan-
de undervisning icke kan meddelas utan sorgfällig
och samvetsgram förberedelse. Gäller detta om under-
visning i allmänhet, borde det i ännu högre grad
gälla om religionsundervisning, då läraren borde
hafva gjort annat, till sin fucultändiga egendom.
Samt trodde att man ^{härvidlag} med måtta borde begagna sig af
frågemetoden och fast mera hålla sig till den berättande,
emedan det lätt kunde handa, att man bortskatelse-
rade andemeningen ur den bibliska berättelsen, som i sig
sjelf vore enkel och lättfattlig. Läraren fruktade der-
jemte att en timmes undervisning i ett och samma äm-
ne vore för de små nybörjarne ansträngande.

Kyrkoherden Boström fruktade ingenting af frågemedern om blott läraren behandlade ämnet heligt och ansåg en timmes undervisning icke böra blifva ansträngande, ~~blott~~ ämnet blefve äskädligt framtalat.

Häri instämde Hasselkluhn, Stageltorn och Vänberg, hvarjämte fröken Hasselkluhn tillade, att hon stundom, när barnen visat sig trötta och mindre uppmärksamma, lätit dem sjunga en sång, lämplig för stunden.

Tengström hade fastat sig vid kyrkoherden Boströms yttrande, att barnen under det de heliga berättelserna inlärdes, borde känna sig stå på helig mark och framhåll, att man icke blott vid dessa tillfällen, utan äfven vid många andra, vore i tillfälle att peka uppåt, såsom t. ex förhållandet vore vid undervisning i historia och naturkunskighet. Då läraren förhade de bibliska berättelserna, vore han i tillfälle att visa sina lärjungar frågningsplanen, då deremot historien visar oss huru Gud seder den enskildes, äfvensom hela folks öden och naturlära visar oss Guds allmakt, rikhet och godhet. Äfven här vore läraren således i tillfälle att väcka den religiösa känslan. Blefve barnen under lektionen uppmärksamma, och förtrödda, hade läraren att söka åtminstone en del af skulden hos sig själf.

Palmerquist ville lagga vikt vid frågemedern om denna på ett förståndigt sätt användes samt var äfven af den mening ^{att man vill} att skelliga andra ämnen, än vid den egentliga berättelseundervisningen, vore i tillfälle att väcka vördnad för Gud; men han ville icke vara med om att kasta förtä stenen på läraren, om barnen någon gång under timmens lopp skulle blifva förtrödda och mindre uppmärksamma, ty härtill kunde flera orsaker bitraga och äfven den mest nitiske lärare vore ju en blott människa, som någon gång under en modosam dag kunde förläppas.

Sedan ännu ett par talare interpellerat

hvarandra och då ingen begärde ordet, af-
sluts sammanträdet och skulle öfverläggningen
utgöra svar på frågan.

In fidem protocoeli:
Joh. Nyström

Protokoll, fört vid Sundsvalls
Skolläraforenings sammanträde den
31 Oktober 1884.

S. d. Närvarande voro: P. F. Vinberg, L. P. Palmqvist,
Joh. Nyström, Augusta Edvall, Alma Nordberg, Hulda
Hamnén, Emma Rörström, Lvarnström,
Strömberg samt lärarinnan vid småskolan i
Ortriken ströma Norman.

Biträdande lärarinnan vid Sunds-
valls folkskola, Augusta Edvall, af förra mötet
dertill utsedd, gaf nu en lektion i geografi, väljande
dervid såsom lektionens föremål: Konungari-
ket Norges läge, utsträckning, dess förmånsta berg-
system samt slutligen några drag ur dess historia
till år 1814.

Efter lektionens slut och sedan de in-
kallade barnen hemförlofvats, upplästes det vid
förra sammanträdet förda protokollet, som godkän-
des, hvarefter

Lärarinnan Emma Rörström entål-
ligt utsågs ut vid nästa ^{möte} gifva en lektion.

Med anledning af den för dagen håll-
na lektionen, framställdes såsom öfverläggningssäm-
ne:

Huru bör undervisning i geografi lämp-
ligast meddelas?

Skoll. Nyström, anförde: i hufvudsak följande
Då den geografiska undervisningen i våra folkskolor